

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

KIADÓHIVATAL: Debrecen,
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Előfizetési ár 1 évre 8 pengő.
Postatakarékpénztári csekk számla: 43,916.

FŐSZERKESZTŐ: D. Dr. RÉVÉSZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ: URAY SÁNDOR.

A SZATMÁRI EGYHÁZMEGYE

Kétszer voltam már ezen az Istentől a Szamos által megáldott, az emberektől olyan csúnyán megvert egyházmegyében. Először csak lélekben akkor, amikor Luby Margit nagyszerű könyvét olvastam a szatmári állapotokról és másodszer a nyár végén akkor, amikor a nábrádi KIE-konferencián vettem részt s utána a esaholci parókia kedves lakói láttak vendégül. A Luby Margit könyvében található szokásrajzokat annakidején kétkedéssel fogadtam s most nem győzöm a kiváló kutató szerénységét és a nyomorúságokkal szembeni prudenciáját csodálni.

A feudalizmus egy különös formája nyomja reá a bélyegét az egész szatmári életre. Amikor feudalizmusról beszélünk, akkor rendszeren az arisztokratikus és ekklezsiális óriási hitbizományok és latifundiók jutnak az eszünkbe, amelyek szoros összefüggésben vannak a katolicizmussal és annak — ha kell — még ultramontán törekvéseivel is. Ezek a nagybirtokok a katolikus ecclesia militansnak hűségesei szolgái. Mint kegyurak építenek és fizetnek, az akció katolikában vakon engedelmeskednek és az egyetemes cél érdekében különös gondot fordítanak nemcsak a jegyző és orvos, hanem a gazdaság alkalmazottainak és cselédségének katolikus mivoltára és érdekeire. Ilyen körülmények között jaj annak, aki a római egyház érdekeivel és törekvéseivel ellentétbe kerül.

Szatmárban egészen más a helyzet. A Haynau és társai égbekiáltóan igazságtalan és minden nemzeti érdeket vérgigéző nagybirtokai mellett a középkori kismemesség utódaiként szereplő nagy-, de inkább középbirtokos osztály, az ú. n. dzsentri a mindennapi életet formáló személyiség. A dzsentritől függ a falu népe. Hozzá igyekszik hasonulni, neki udvarol a falusi intelligencia; benne részben a közigazgatás, egészben az ekklezsia.

Dunántúlon az ekklezsiát képviselő római paphoz igazodik még a nagybirtok ura is, mert mögötte tudja az egyház roppant hatalmát és érzi szorító nyomását. Szatmárban a dzsentrihez alkalmazkodik a saját érdekeit, egzisztenciáját féltetni kénytelen református lelkipásztor. Pap- és tanítóválasztás al-

kalmával a dzsentri szava a döntő már csak azért is, mert senki sem akar a földesúrral szembeszállani.

A szatmári földesúr nagyrésztben református. Sőt „jó református”. Igényt tart arra, hogy résztvegyen az egyházi közigazgatásban. Egyházi és egyházmegyei gondnoknak, tanácsbírónak választatja meg magát. Dícséretreméltó buzgalommal harcol egy általa helyesnek megismert igazság diadaláért. Csak az a baj, hogy maga sem veszi észre, hogy az egyházi és világi paritásban már a kiinduláskor az esetleg aggódó, más szempontokat és érdekeket látó lelkipásztorral szemben óriási fölényben van. A gyülekezetet képviselő prezbitérium egy része fél, vagy függ tőle. A közigazgatás óvatos és nem száll szembe vele.

Ilyenformán a lelkipásztor vagy közönyössé válik és beletörődik a másodrendű szerepet játszó sorsába, s legfeljebb családi körében égi, éli és basáskodja ki magát, vagy pedig a XVI. század tüzelkű prédikátoraként küzd, harcol és agitál társai által csodálva, vagy a következmények miatt féltve.

Gyülekezete a lélektan és logika törvényei szerint nincs vele. Ha meg is becsüli, ha lelke mélyén együtt is érez vele; ha szereti is, nem lehet vele, mert valakivel szembe kell szállani, valakin meg kell mutatni erejét és hatalmát. S ez a valaki ki lehet más, mint a lelkipásztor. A jegyző élet és halál ura. Adóvégrehajtó és büntető közeg. Haragjában és rosszindulatában villámokat szóró, megelégedett és nyugodt mivoltában atyaián megbocsátó. A jegyzővel senkinek sem tanácsos kikezdeni, vele szembe szállani. A tanító közel áll a néphez. Gyermekeit tanítja és osztályozza, később konfirmációra készíti elő. Vasárnapi iskolában ifjúsági és leányegyesületekben, esetleg a dalárdában közel férközik a szívéhez. Főként pedig adminisztratív és közvetlen fizető viszonyban nincsen vele.

Marad egyedül és társtalanul a lelkipásztor. Tőle nem kell félni. Rajta minden keserűségét és elfojtott dühét ki lehet tölteni. Őt meg lehet fenyegetni ezzel a nem szívből jövő, csak valaktól eltanult szóval: „kitérek”. Kitérek, ha sok az adó.

Kitérek, ha nem az lesz a tanító, a pap, akit én akarok. Kitérek, ha... Kitérek mindenért. Szegény lelkipásztor nem meri a proventet szedni, mert kitérnek. Nem mer a genyes sebekre odavágni, mert kitérnek és fegyelmit kap. Nem meri... A végén talán nem mer semmit és megadja magát a sorsának. Próbál feledni és más úton kielégülést keresni. Minden csak ront a helyzetén. Neki dől a theológiáról magával hozott tudománysszomjússággal a könyveknek, csakhamar elveszíti kapcsolatát a gyülekezettel. A filléres rémregényekkel táplálkozó, minden nagyobb kultúrgőcsponttól megfosztott nép idegenül hallgatja és nem érti meg tanításait. Pályázik más gyülekezetbe. A költözködés és az új berendezkedés anyagilag tönkreteszi. Gazdálkodik: ráfizet. Hangya. Hitelszövetkezet... vezető lesz: ellenségeket szerez. B. Immisszió: gyanakodva fogadják, vajjon mibe fog kerülni? És így tovább.

A szatmári egyházmegye egy színmagyar, még homogén református tömb a magyar globuszon. Csodás értékekkel ajándékozta meg és ajándékozta szüntelen az egyetemes magyar életet és benne anyaszentegyházunkat. Népe özönével nyitja az őstehet-

ség bimbószálait és várja az eljövendő új élet realitását: az egyedül helyes népi politika megriadulását. Lelkipásztorai lázas szemmel várják az eljövendő hajnalt, amikor valóban pásztorai, az élen álló hűség vezérei lehetnek szeretett népünknek s építhetik szíveikben Isten országát.

A történelem szelei zúgnak, viharzanak. A revízió, a földreform suhanó szárnyasai repülnek felénk. Vajjon milyen lesz a megérkezésük, a földre szállásuk? Készen vannak-e már a tervek? Ki vannak-e már jelölve a végrehajtó munkások? Tudatosan egységesen, szétbonthatatlan zárt tömbben várják-e az óráliók az óra kondulását?

Szeretném hinni, hogy igen!!

(Derecske.)

Dr. Tomay Dezső.

¹ Készséggel közreadtuk Lapunk hű barátjának fenti, igen érdekes és eszméltető cikkét, annak ellenére, hogy vele nem értünk egyet mindenben. A futólagos látogató természetűen nem pillanthat olyan mélyre, mint aki Szatmár igazán érdekes, speciális világában nőtt fel. Annyi bizonyos, hogy ebből a szeges beszédből okulhatnak nemcsak a szatmáriak, hanem országsszerre mindenütt az Óráliók. (Szerk.)

A Kollégium támogatása

A tiszántúli református egyházkerület Elnökségének a Kollégium támogatása tárgyában kibocsátott s a *Debreceni Protestáns Lap* 1941 január 1-én megjelent számához csatolt korlevelében foglalt felhívásra a megajánlások kezdtek beérkezni.

Már a legelső értekezleten, az 1940 október hó 23-án tartott tanácsülés után is töltöttek felajánlásokat.

D. Dr. Révész Imre püspök a püspöki és lelkipásztori javadalmanak 1%-át ajánlotta fel az 1941-1947. évekre,

Porzolt István esperes fiátésünk 1%-át,

Dr. Rác Albert törökszentmiklósi kir. közigazgató, egyházkerületi tanácsbíró a Kollégiumot ismertető lelkipásztori kiadványára 1000 pengőt ajánlott fel. (Ez a kiadvány a D. Dr. Nagy Sándor tollából „Édesanyánk a Kollégium” címmel meg is jelent és 50 fillért köphető a kollégiumi széniori hivatalban.)

Harsányi Pál esperes, kiskisújfai t. g. 1000 pengőt,

Dr. Erős Károly egyetemi tanár minden napra 1 pengőt,

Ormós Lajos igazgató-tanító, népiszkolai előadói tiszteletdíját,

Jakucs István ny. református gimnáziumi tanár kollégiumi igazgatói tisztségének tartamára évi 100 pengőt ajánlott fel.

A fentemlített korlevél kibocsátása után az első megajánlás Dr. Ferenczy Károly egyházkerületi misszionáriusától érkezett, a következő levél kíséretében:

„Főtiszteltű és Moltóságos Püspök Úr!

«Elhagyott a szó...»: A Kollégium jövőt építő seregbe erőtlenéggel boldogan jelentkezem.

Ezer pengőt ajánlok meg a debreceni Kollégiumnak. Ez összeget 1947 december 31-ig egyenlő évi részletekben fogom — ha élek — befizetni. Egyébként elttársammal együtt gondoskodni fogok arról, hogy a megajánlott összeg esorbitatlanul

jusson el rendeltetési helyére akkor is, ha Isten előbb elszólítana.

Az áldások Ura adjon a Püspök úr kezdeményezésének és minden munkájának áldott teljesedést s hordja személyét és szeretteit atyai karjain az új esztendőben!

Mély tisztelettel, imádkozó és szolgálatra kész szeretettel:

Debrecen, 1941 január 1.

Dr. Ferenczy Károly sk.”

Folytatólag érkeztek a következő megajánlások, amelyeket a beérkezés sorrendjében közlünk:

Vitéz Dr. Marton József törökszentmiklósi lelkipásztor megajánlott 500 pengőt,

Birtha József ap. gy. lelkipásztor, v. kormánybiztos, nyugalmabavonulásáig évi 60 pengőt,

Futó András püspöki titkár 500 pengőt,

Gégényi egyházközség hét éven át 300 pengőt, összesen 2100 pengőt, vagyis minden lélek után 1 pengőt ajánlott fel.

Az akció megindítása, illetve korlevél kibocsátása óta eltelt rövid idő alatt már befolytak a kollégiumi pénztárba a következő fizetmények:

D. Dr. Révész Imre püspök $\frac{1}{4}$ évre	75— P
Porzolt István esperes	50— P
Pethő Ferenc igazgató-tanító dec. hóra	6— P
Horváth Sándor villanyszerelőmester	100— P
Erdélyi Káto Debrecen, Sinay Miklósetca 42.	20— P
Dr. Szász Imre esperes	200— P
Ormós Lajos igazgató-tanító $\frac{1}{4}$ évre	72— P
Jakucs István kollégiumi igazgató	100— P
Csékmoi egyházközség	30— P
Dr. Pap Karoly egyetemi tanár	100— P
Összesen:	753— P

A további befizetéseket is ezúton fogjuk nyugtatni.

A megajánlások a Debreceni Református Kollégium Igazgatói Hivatalába, a befizetések pedig a Debreceni Református Kollégium 11,322. számú csekkszámlájára küldendők be „a kollégiumi akció javára” jelzéssel. Kiváratra a kollégiumi pénztár szívesen küld befizetési lapokat, de e célra a bármely postahivatalnál vásárolható üres postai befizetési lapok is felhasználhatók.

A megajánlásokért és a beküldött összegekért hálás köszönetét nyilváníttja

Debrecen, 1941 január 10.

a Kollégium Igazgatósága.

I R O D A L O M

Édesanyánk a Kollégium. D. Dr. Nagy Sándor, a debreceni Kollégium gimnáziumának országosan ismert nevű vallásánára, a Kollégium tradícióinak és történetének avatott búvárlója és rőtáriusa, újabb értékkel ajándékozta meg egyházi irodalmunkat. Népszerű ismertetést írt a jó öreg Kollégiumról, azzal a célkitűzéssel, hogy a lehető legszélesebb körben ismertesse, — vagy ha ismeretük elhalványultak volna: azokat erőteljesen felfrissítse és lánggra lobbantsa. A szolid, mégis tetszetős kiállítású füzet, 40 oldalon át, a következő alcímek alatt terjeszti elő igazán megragadó s lebilincselő mondarivalóit: 1. És lett nekünk édesanyánk. 2. Egy nap édesanyánk gyermekseréjében pár száz évvel ezelőtt. 3. Édesanyánk mai és régi házatája. 4. Édesanyánk legkiválóbb gyermekei. 5. Válságos idők. A füzethez D. Dr. Révész Imre püspök írt nagyerejű előszót, ebből idézzük a következő két passzust:

„Ezt a könyvecskét a debreceni Kollégium egyik leghívebb és leghálásabb diákja írta és rajzolta — bízom nem csak az eszével meg a kezével, hanem a szívével is. A kegyes és tápláló Anya másik, hasonlóan hű és hálás gyermeke, Dr. Rác Albert törökszenimiklósi kir. közigazgató, egyházkerületi tanácsbíró pedig a kinyomatását lette bőkezű (s a Kollégium és a magyar református irodalom érdekében már éppen nem legelső) áldozatával lehetővé... Aki ezt a könyvet lapozgatod, ne tedd le addig, amíg végig nem olvastad. De ne hidd, hogy végigolvastad, amíg csak az eszeddel olvasod. Csak akkor tedd le ezt a könyvet, amikor már a szíved is megnyílik és azt kérdezi: ha pedig mindezeket tudod, mi hasznát veszed?... Ma nincs nagyobb sorskérdés, mint az, hogy ezt a lelket legalább a Tiszántúl magyarságában semmiféle ellenkező és idegen széljárás el ne oltsa. Ebbe a magyar sorskérdésbe pedig a debreceni Kollégium jövő sorsa is beletartozik. Tenéked kell dönteni e kérdés felől, kedves olvasó.”

A füzet végén, finom kartonlapokra nyomva, 16 műmellékletet találunk; ezekre utalás történik a szövegben. Külön említést érdemel a füzet címlapjának allegorikus tollrajza, ugyancsak a mű szerzőjének klasszikus alkotása. Az Énekek Éneke II.: 2. verséből vett hasonlat alapján, mint „tövisék közé helyzetett lilium” látható az öreg Kollégium fő-

épülete; mögötte foszló felhők, mi tha mondanák: „nubicula transit, coelum manet”; a kép előterében egy régi süveges és tógás öregciák, györcseden átölelve tart egy mostari magyarruhás kis diákot.

A nagy elterjedésre méltán számottartó könyvecske a debreceni városi és egyházkerületi nyomda izléses kiállításában és kiadásában jelert meg 5000 példányban. Bízunk benne, hogy rövidesen jöni fog a második, a harmadik, meg a többi öt-ötezer is.

U. S.

K Ü L Ö N F É L É K

A legközelebbi egyházkerületi tanácsulést és időszaki bírósági ülést március hó 25-én, kedden öhajtjuk megtartani. Elnökség.

Felhívás. Az egyházkerületünkhöz tartozó egyházközségekben való felhasználás végett az Isten Igéjének naponként való olvasásához 5000 bibliaolvasókalkauz áll rendelkezésre. Az igényelt mennyiséget az egyházközségek díjtalanul kapják, csupán a portóköltséget kell megteríteni. Felkérem a lelképásztortestvéreket, hogy igényléseiket a legsürgősebben szíveskedjenek velem tudatni.

Egyben ezúton hozom tudomására a kebelbeli lelképásztortestvéreknek azt is, hogy Uray Sándor debreceni lelképásztor, egyházkerületi főjegyző „Pusztalakók a Bibliában” c. s a traktátus-pályázaton kiadásra érdemesített traktátusa a közeljövőben megjelenik, egy ivnyi terjedelemben. Ára példányonként 4 fillér lesz. Kérem szíves és sürgős bejelentését annak is, hogy melyik egyházközség hány példányban rendel meg ezt a terjesztésre alkalmas s főként a tanyavilágban lakó egyháztagok gondozását elősegíteni hivatott füzetet.

A bejelentések, illetőleg a megrendelések címére (Debrecen, Piac-utca 71. sz.) küldendők. Dr. Ferenczy Károly.

A DEBRECENI REFORMÁTUS EGYHÁZ 1940. ÉVI STATISZTIKÁJA. Szülöttek száma 1397. Házasságok kötött egyháziilag 377 tisztá református pár. — 111 vegyes pár. Meghaltak 1243-an. Átérték hozzánk 89-en; kitértek 16-an. A polgári anyakönyv bizonyosága szerint Debrecenben 1940-ben, összesen 308 vegyesházasság kötött (amelyből tehát mint előbb közöltük, csak 111 jött el a református templomba). A vegyespárok közül reverzálist adott javunkra 82 (nyolcvankettő) pár; kárunkra 88 (nyolcvannyolc) pár; nem kötött egységét 138 pár. A debreceni református egyház reverzálist vesztesége tehát 1940-ben is (éppen úgy, mint az előző években) megdöbbentő. A különbség ugyanis nem 88—82 = azaz hat a kárunkra, hanem a helyes mérleg ez: ha a közel 81 ezer lelkes debreceni gyülekezet nyert 82 reverzálist, akkor lélekszám-arányban a róm. katolikusok részére legfeljebb 25—26-nak kellett volna esni; a többlet tehát a róm. kath. részen 62. percentben kifejezve horribilis volna. A dolognak kettős magyarázata van a mi látásunk szerint: a 81 ezer lélekhez igen kevés a 11 rendes lelkész; másfelől a római egyház a kalvinizmus ezen ősi várát koncentrikus támadás pergőtüzében tartja.

A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem mind a négy (református hittudományi, jog- és államtudományi, orvostudományi és bölcsészettudományi) karán, utóbb említett karnak: bölcsészeti-, nyelv-, történeti tudományi, valamint matematika és természettudományi csoportjára a rendes beiratkozás az 1940—41. tanév II. félévére 1941 január hó 7-én kezdődött s bezárólag 22-ig tart. Részletes tájékoztatót ad a Tudományegyetem Rektori Hivatala, Debrecen, Nagyerdő.

Változások a debreceni tanítói karban. A minisztérium jóváhagyta özvegy Budaházy Jenőné Szabó Vilma tanító-nő és Bencsik András tanító nyugdíjazását. Károlyi László tanító állásáról lemondott, államhoz nyert kinevezést;

helyét a minisztériumi jóváhagyás után töltik be választással. A minisztérium jóváhagyta Kalas Ferenc tanító véglegesítését, Kovács Kálmán, Újvárossy Vilmos, Futó Klára és Tariska Margit tanítók és tanítónők segédtanítók-ból rendes tanítóvá léptették elő.

Dr. Bodonhelyi József debreceni klinikai lelkész a dunamelléki egyházkerület a budapesti theologiai akadémia gyakorlati tanszékére meghívta. Másfélévi debreceni szolgálataival mindenki megbecsülését és szeretetét vívta ki. Tevékenységéről a presbiteri gyűlésen az elnöklő püspök meleg elismeréssel nyilatkozott. Helyére egyhangúlag Szenes László, volt debreceni segédlelkész, jelenleg munkácsi vallásnővérként hívták meg, aki minden tekintetben méltó utódja lesz Bodonhelyinek.

A Kötűnők Iskolájáról sokszor hallunk és olvasunk évek óta. Az elemi és közpiskolai tehetségtudató törekvések folytatása volna ez, egyetemi fokon, sőt még azon is túl, azzal az elgondolással, hogy az Istentől kiváltságos talentumokkal megáldott ifjaknak olyan magasabbrendű szellemi és tudományos nevelést adjon, amelynek eredményeként az államvezetés fontosabb területei igazi értékekkel gyarapodjanak. Óriás lépést tett ez a szép terv a megvalósuláshoz azáltal, hogy Kormányzó urunk egymillió pengős adományt juttatott e célra, húszéves kormányzói jubileuma alkalmából. Most a nagy terv gyakorlati kivitele érdekében az Eötvös-kollégium pályázatot írt ki, olyan dolgozatok megírására, amelyek a Kötűnők Iskolája gyakorlati megvalósítását meghatározzák. Az Eötvös-kollégium négy növendéke lett a győztes; közöttük a legelső debreceni ifjú. Kollégiumunk neveltje és büszkesége: Julow Viktor, harmadéves magyar-angol szakos tanárjelölt. Érdekesnek tartjuk, hogy dolgozata kibontakozó részletéből néhány sort idéltünk: „A szellemi szabadságot bátran megtehetjük az új kollégium egyik legfőbb alapelvevé. A szabadság ugyan lehet veszélyes dolog: olyan orvosság, amely nagy adagban mérgező. Ne felejtjük el azonban, hogy a kollégium tehetséges ifjak gyülekezete lesz s őket más mértékkel kell mérnünk. A túlságos szabadság csak az átlagos emberek számára veszedelmes, a felsőbbrendűek számára életszükséglet; nélküle elszürkülnek s nem bontakoznak ki... A növendékek nyáron legalább egy hónapot töltenének iparos és mezőgazdasági munkában, amikor teljesen a munkások életét kellene élniük; hatalmas értelmi és érzelmi nevelő ereje lesz ennek...”

Megnyílt Debrecenben a Szeretetszövetség legújabb árházára. Néhaj Gyarmathy Pál, volt kereskedő, a debreceni egyház áldozatos lelkű presbitere. Teleki-utcán lévő szép nagy házastelkét árház céljaira végrendeletileg a Szeretetszövetségre testálta. A telken két igen jókarban lévő téglapépület van, az egyikben a kegyes hagyományozó özvegye lakik, mint haszonélvező; a másik épületben, három szép, nagy, egészséges szobában vannak a gyermekek, egyelőre hat iskolásfiú. Hú gondviselőjük Balogh Irén nyug. tanítónő, ki éveken át vezette már a Szeretetszövetség püspökladányi árházát. A esinosan berendezett, fűrdőszobával is ellátott, barátságos és meleg árház felejtethetetlenül kedves benyomást tesz a szemlélőre.

Közel 60,000-re tehető azoknak a bukaresti és óromániai magyar reformátusoknak a száma, akik ez év májusa óta Erdélybe visszaköltöztek. Ez által az óromániai református egyházközségek nehéz helyzetbe kerültek, mert a gyülekezetek tagjainak kétharmada távozott el. A kisebb lélekszámú gyülekezetekben (pl. Galac, Konstanca) alig maradt pár család. A bukaresti és óromániai gyülekezeteknek ez az összehasonlítója még mindig tart. Két óromániai magyar református iskola az idén nem is nyitotta meg kapuit növendékek hiányában, a három bukaresti iskolába pedig 111 növendék iratkozott be a tavalyi 294-gyel szemben. A bukaresti református egyházközség ú. n. déli parókialis köre területén nagy nehézségek árán, de Isten segítő kegyelmét is megtapasztalva, templomiskolát épített, mely az istentiszteletek és tanítás céljára szolgáló helyiségen kívül lakást nyújt az egyház alkalmazottainak és bérbeadott lakások révén az egyházközség anyagi szükségét is biztosítja részben. A november 10-i földrenség következtében erősen megrongálódtak a parókialis épületek, több iskolaépület és a templom. A kár meghaladja a két és félmillió lejt.

Az 1940 november 27-i egyházkerületi gyűléssel kapcsolatos diakonisszaszentelésről akkor csak igen röviden tudtunk, Lapunk szűk terjedelme miatt, megemlékezni.

Most megörökítjük mindenekelőtt a felszentelt diakonisszák névsorát: Balogh Zsuzsánna, Bene Ida, Borsos Erzsébet, Füle Irma, Jöbér Margit, Kasza Jolán, Krasznai Mária Márta, Mátyás Ilona, Nádházy Zsuzsánna, Neuwirth Erzsébet, Sarkadi Nagy Mária, Oláh Emília, Pataky Juliánna, Pataky Róza, Szabó Gizella, Szabó Eszter Nóra, Szathmáry Erzsébet, Tóth Júlia.

A felszentelés előtt a diakonisszák a következő „hitvallást és fogadalmat” tették le a Püspök kezébe:

Hiszem és vallom, hogy testestől és lelkestől, életemben és halálomban nem a magamé, hanem az én Megváltó Uramnak, a Jézus Krisztusnak tulajdona vagyok.

Kijelentem, hogy Tránta való halálatosságáért szántam el magamat arra, hogy mint magyar református diakonissza-testvér bizonyágtétellel és szeretetmunkával az Ő dicsőségét szolgáljam.

Bízom abban, hogy Isten, aki elhívott, Szent Lelkével megerősít és az én erőtlenségemben az Ő ereje végezze el.

Élég nekem az Ő kegyelme.

Azért:

az én Uram és Királyom, a Jézus Krisztus jelenlétében és az Ő gyűlékezete előtt ünnepélyesen ígérem és fogadom, hogy mint diakonissza-testvér

Istentől rendelt előljáróimnak engedelmeskedem,

a szolgálásban meg nem restülök,

a magyarországi református egyházhoz, annak tisztelti egyházkerületéhez és ez egyházkerület diakonisszaintézetéhez hű maradok! Amen.

A hitvallás és fogadalom után, hatos csoportokban, az Úrasztala előtt a diakonisszák térdreborultak s a Püspök és esperesek, úgy mint a lelkészszentelésnél, kézzel és egy-egy bibliai Igével megáldották őket. Az Igét a diakonisszák írásban azonnal megkapták; ez az Ige elkíséri őket egész pályafutásukon s majd egykor fejfájukra is felvéstetik. Végül a Püspök a következő imát mondotta az Úrasztala előtt:

Örökkévaló Istenünk, Urunk Jézus Krisztusnak szent Atyja, ki férjfiúvá és asszonnyá teremtetted az embert; kinek Szent Lelkessel megtelepedék Mirjám és Debora, Hulda és Anna; ki úgy találtad méltónak, hogy a Te Szent Fiad, Egytelened asszonytól szülessék; ki eleitől fogva örökkül rendelt szolgálóleányaidat a bizonyágtétel sátorában és szent templomokban; ki szent asszonyokat arra méltattál, hogy a mi Urunk Jézusnak szolgáljanak:

tekints alá, kérünk, kegyelmesen eme te szolgálóleányaidra, kicsiny és alázatos eseléideire, szeretett testvéreinkre. A Te hívásodnak engedelmeskedve választották Ők a diakonisszámunkat élethivatásukul s a Te ígéreteidben bízva szentelik magukat és szenteljük mi őket erre az Igéd szerinti való szolgálatra. Töltsd ki tehát rájuk Szent Lelked ajándékait kétfős mértékben. Neveld őket a Te boldog ismeretében s tedd nagyságos dolgaid tanúivá. Tisztítsd meg őket minden joltól és segítsd őket hatalmasan, hogy megtartsák és véghezvigyék mindazt, amit Te parancsoltál nekik — Szent neved dicsőségére és igaz anyaszentegyházad épületére. Amen.

(Ókeresztényen imádság az Apostoli Constitutióból; közölve Schäfer K.: „Die weibliche Diakonie“ I. k. 45. l. Ravasz László fordítása, némi módosítással.)

RÖVID EGYHÁZI HÍREK.

„A „Protestáns Szemle”, a Protestáns Irodalmi Társaság magas színvonalú folyóirata, most lépett ötvenedik évfolyamába. Méltó volna, hogy a jubiláló, reprezentatív folyóirat minden lelképásztor és minden intelligens egyháztag osztalan ott legyen.

A szatmári egyház statisztikájában feltűnik, hogy 1940-ben mily nagy volt a hozzánk dtlérők száma: 265 (9 kitérővel szemben). Érdekes volna tudni a szatmáriak reverzális-mérlegét.

Szegeден a reverzális statisztika ez: 1939-ben a 70 vegeyvallású párból egység javunkra 41 (59.5%), 1940-ben 57 vegeyvallású párból egység javunkra 36 (63%).

A „Theologiai Szemle”-A, boldogemlékü Csikesz Sándor nagy örökségét, háromlagú szerkesztőbizottság jelentette meg: Dr. Vasady Béla, Dr. Módis László és Dr. Farkas Ignác.

Farkas István tisztánimenni püspököt karácsony előtt megoperálták. A püspök mindnyájunk nagy öröme, a teljes gyógyulás útján van.

Közel 47 ezer diakonissza áll munkában Németországban.

HIVATALOS ÉRTESÍTÉS

A tiszántúli református egyházkerület püspök hivatalától.

23—1941. szám.

KÖRLEVÉL

a reverzálisok megváltoztatása ügyében.

Adott esetből kifolyólag szükségesnek tartom a nagytiszteletű Lelkipásztor urakkal közölni, hogy az 5175—1896. B. M. sz. elvi jelentőségű határozat (lásd: Anyakönyvi Közlemények, 1896. évfolyam 8. sz.) értelmében a házassulók az 1894: XXXII. tc. 1. §-a alapján a gyermekek vallására nézve kötött megegyezésüket közös beleegyezéssel a házasságkötés előtt megváltoztathatják és vissza is vonhatják.

A vallási megegyezésnek a házasságkötés előtti megváltoztatása vagy hatályon kívül helyezése azonban csak azoknak az alakszerűségeknek megtartásával érvényes, amelyeket a törvény magára az egységkötésre megszab, vagyis a vallási egységet a törvényben felsorolt hatósági közvegek közreműködése nélkül megváltoztatni vagy hatályon kívül helyezni nem lehet.

Ezzel kapcsolatban külön is felhívom a nagytiszteletű Lelkipásztor urak figyelmét az Országos Zsinat Elnökségének 1937. karácsony havában 7902—1937. sz. alatt kiadott és minden illetékesnek megküldött körlevelére és azzal kiadott „Utasítás a házassulók felek közt a gyermekek vallása ügyében kötött, egyházunkra nézve sérelmes megegyezés esetén követendő eljárásra” című kiadványban foglaltakra s különösen annak 6. §-ára, amely szerint: „Az ellen, aki egyházunkra sérelmes megegyezést kötött, valamint az ellen, aki a sérelmes megegyezés mellett kötött házasságnál bármi módon (beleegyezés adásával), tanuskodással stb.) önként közreműködik (1. tc. 46. § B) pontja alapján) bűnhőségbe, törvényszabta egyháztagsági kötelességbe ütköző esetelemény miatt az illetékes egyházi bíróság elnöksége köteles az eljárást megindítani. E végből bármely egyháztag is fegyelmi panaszt emelhet. Az ez okból folyamatba tett bírói eljárásnál az egyházi törvénykezéstről szóló VI. törvény cikk szabályai irányadók s különösen a 46. § B) pontjának, valamint a 47. § B) pontja utolsó bekezdésének rendelkezését a legnagyobb gonddal meg kell tartani.”

Atyafiságos tisztelettel:

Debrecen, 1941. január 8.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

21—1941. szám.

KÖRLEVÉL

a helyes német kiejtésnek az iskolában való tanítása tárgyában.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr az 1940. évi november hó 28-án 172.108—1940. V. szám alatt kelt rendeletével a helyes német kiejtésnek az iskolában való tanítása tárgyában intézkedett. (L. a Hivatalos Közlöny 1940. évi december hó 15-én kiadott 24. számában.)

Felhívom a vezetésem alatt álló egyházkerület valamennyi közép- és középfokú iskola igazgatóját, hogy a m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter úrnak a helyes német kiejtésnek az iskolában való tanítása tárgyában kiadott rendelete értelmében járjanak el.

Debrecen, 1941. január 2.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

22—1941. szám.

KÖRLEVÉL

a honvédelmi kötelezettség teljesítésére behívottak bejelentési kötelezettsége tárgyában.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr az 1940. évi november hó 8-án 6687—1940. eln. szám alatt kelt rendeletével a honvédelmi kötelezettség teljesítésére behívottak bejelentési kötelezettsége tárgyában intézkedett. (L. a Hivatalos Közlöny 1940. évi december hó 15-én kiadott 24. számában.)

Felhívom a vezetésem alatt álló egyházkerület valamennyi iskolai hatóságát, hogy a m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter úrnak a honvédelmi kötelezettség teljesítésére behívottak bejelentési kötelezettsége tárgyában kiadott rendelete értelmében járjanak el.

Debrecen, 1941. január 2.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

KÖRLEVÉL

az egyházkerület valamennyi lelkipásztorához.

Egyházkerületünk legutóbbi közgyűlése 359. sz. határozatával a 2305—1926. sz. határozatát felújítva, a lelkészi szolgálati napló vezetését valamennyi lelkipásztorra nézve kötelezőleg elrendelte. A szolgálati napló vezetésének elmulasztása vagy elhanyagolása a határozat kihirdetésének napjától kezdve a VI. tc. 46. § A) 4. pontjába ütköző fegyelmi vétség. Az Esperes urak felhívotnak a szolgálati napló vezetésének a canonica visitatiók alkalmával leendő szigorú ellenőrzésére.

Szolgálati naplólul egyelőre tovább is lehet használni a már sok helyt régóta használatban lévő Sylvester-féle kiadásút. Költségkímélés céljából azonban lehet beszerezni (a Méliusz-könyvkereskedésben megfelelő lapszámmal készített) nagyobbakú (23—29 cm.) üres vonalazott füzeteket is, melyeknek két egymással szembenlévő oldala használható fel egy-egy hét rovatának elkészítésére, a következő rovatcímek alatt:

1. Hő és nap. — 2. Istentiszteleti szolgálatok (textusokkal és lectiókkal). — 3. Egyházigazgatás. — 4. Pásztori misszió. — 5. Gyülekezeti misszió. — 6. Vallástaniítás. — 7. Társadalmi és közéleti tevékenység. — 8. Bibliatanulmány. — 9. Tudományos, irodalmi foglalkozás. — 10. Egyéb elfoglaltatás, megjegyzések.

Megjegyzem, hogy:

a) a 2. rovatba jegyzendő föl mindenfajta istentiszteleti szolgálat (tehát pl. sákramentomkiszolgáltatás, temetés, esketés stb. is);

b) a 4—6. rovatok helyszűke esetén egymás számára kölcsönösen is felhasználhatók: az 5. pont alá sorozandók a külmiszió ügyében végzett szolgálatok is, akár a lelkipásztor saját gyülekezetében, akár egyebütt (az egészhez lásd Makkai Sándor: „Az Egyház missziói munkája” c. könyve megfelelő részét);

c) a bibliorák följegyzése a 4—6. rovatok valamelyikében foglaljon helyet (a szerint, hogy az illető bibliorát közönségénél, módszerénél, céljánál fogva melyik rovatba tartozónak ítéljük leginkább);

d) a 8. rovatba feljegyzendők a magános és családi épülés számára naponként olvasott bibliai részek, ügyszintén az igehirdetési célra tanulmányozott ígék, illetve szakaszok is;

e) ha egyes rovatokba több feljegyezni való van s a szomszédos rovat egyébként üresen maradna: az üres rovat egy átkötő-jellel a jobban igénybeveendő rovatához kapcsolható s így a feljegyzéshez elegendő hely fog rendelkezésre állni;

f) a vízszintes vonalozásnál, a mindig a lap tetején elhelyezendő vasárnap számára lényegesen nagyobb tér biztosítandó, mint a hétköznapok számára.

Debrecen, 1940. december 27.

Atyafiságos tisztelettel:

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

75—1941. szám.

KÖRLEVÉL

a francia összeomlás című német propaganda-film tárgyában.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr 1940. december hó 19-én ad 172.627—1940. V. szám alatt kelt leiratára hivatkozással a vezetésem alatt álló egyházkerület valamennyi iskolai hatóságának figyelmét a fentemlített filmre felhívom. Az UFA: A francia összeomlás c. filmnek csoportos megtekintését valamennyi állami, községi, egyesületi és magán középiskola tanulói számára az V. osztálytól kezdve engedélyezte.

A csoportos megtekintés csak szorgalmi időn kívül történhetik; a belépődíj a budapesti UFA-mozgógépüzem-

ben 50 százalékban 30 fillér, 50 százalékban 40 fillér, a többi iskolákban 30 fillér.
Debrecen, 1941 január 6.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
116—1941. szám.

KÖRLEVÉL

az évvégi tornaünnepély rendezésével kapcsolatos tiszteletdíj tárgyában.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter úrnak az 1940. évi december hó 23-án 173,327—1940. V. sz. a. kelt, az évvégi tornaünnepély rendezésével kapcsolatos tiszteletdíj tárgyában kelt leírata alapján közlöm a vezetésem alatt álló egyházkerület közép- és középfokú iskoláinak igazgatóságával, hogy az 1935. évi 36,058. V. 1. számú VKM rendelete értelmében az iskolai év végén tartani szokott tornaünnepélyek megrendezéséért a testnevelési tanárok külön tiszteletbendijben nem részesíthetők, mivel a testnevelési bemutató rendezése a testnevelési tanárnak hivatalos kötelessége.

Debrecen, 1941 január 8.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
158—1941. szám.

KÖRLEVÉL

a lelkészi és kántori stólamegváltás ügyében.

Tudomásulvétel és megfelelő eljárás végett felhívom az érdekeltek figyelmét arra, hogy egyházkerületi közgyűlésünk 1940 november 27—28. napjain tartott ülésében foglalkozott a stólamegváltás kérdésével és 240. szám alatt a következő határozatot hozta:

„A lelkészi és kántori stólamegváltás kérdésével foglalkozott az esperes-gondnoki értekezlet s annak határozati javaslatára közgyűlésünk az alább következő határozatot hozta.

Egyházkerületi közgyűlésünk a maga részéről mind elvi, mind gyakorlati szempontból helyesnek, s sürgetően megvalósítandónak és egyházi törvényhozási úton egyetemesen megvalósíthatónak tartja a lelkészi és kántori stólamnak kötelező megváltását. Ennélfogva az E. T. I. tc. 140. §-a z) pontja alapján felterjesztést intéz az Országos Zsinathoz a kérdésnek törvényhozási úton leendő rendezése tárgyában. A rendezés alapelvei a következők lennének:

1. A lelkészeknek a keresztelek, esketés és temetés alkalmával, a kántoroknak a temetés alkalmával fizetni szokott stólaik töröltessenek el, az anyagi veszteségeikért pedig az egyházi tisztviselők kártalaníttassanak.

2. A kötelező stólateljesítés helyére az adakozás erkölcsi kötelezettsége lépjen olyanformán, hogy a keresztelek alkalmával Jézus missziói parancsára hivatkozással adomány kérendő az egyetemes egyház kül- és belmissziói céljaira.

Az esketés alkalmával, különösen, ha lakodalom van, Lukács 11. rész 12—14. versei alapján az egyházközség szegényei számára:

a temetés alkalmával pedig az egyházközség, vagy annak egyes missziói, illetve szeretetintézményei számára.

Addig is azonban, míg az egyházi törvényhozás e tekintetben egyetemes kötelező erővel intézkednék, közgyűlésünk szeretettel kéri és inti a kebelbeli presbitériumokat és lelképásztorokat, hogy a stólamegváltás kérdését közös megegyezéssel ilyen értelemben igyekezzenek elrendezni. Azokat a lelképásztorokat pedig, akik részben vagy egészben segédlelkészeikkel végeztetik az ú. n. stólaris funkciókat, de a befolyó stólaikból e legközvetlenebb munkatársaikat egyáltalán nem részesítik és más módon (pl. természetbeni ellátmányokkal) a maguk terhére szintén nem remunerálják, anélkül, hogy érinteni akarná szerzett jogaikat, nyomatékosan kéri és inti közgyűlésünk, hogy legalább a temetési stólaajóvedelemből méltányos módon részesítsék a segédlelkészeket s ezzel vegyék elejét annak, hogy közöttük és ifjú munkatársaik között anyagi okokból fájdalmas ellenéreksek támadjanak.”

Debrecen, 1941 január 10.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

Pályázati hirdetések

Álmosdi református egyház iskolaszéke pályázatot hirdet lemondás folytán megüresedett II. és IV. számú tanítói állásokra.

A II. számú tanítói állás helyi javadalma 17 értékegységben 6 magyar hold föld — 16 mázsa rozs — 1 legelő és erdőilletőség.

A IV. számú tanítói állás javadalma az egyháztól a kezdő tanítói fizetés 20%, — mindkét álláson fizetéskiegészítő államszegély.

Kötelességek: A reájuk bízott osztályok vezetése, belmissziói tevékenység.

A II. számú tanítói állás leánytanítói — azonban mindkét állásra férfi és női tanítók egyaránt pályázhatnak. Kántori oklevéllel bírók előnyben.

Amennyiben a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr a megválasztottakat mint rendes h. tanítókat megerősíti, a választás végleges, amennyiben meg nem erősítene, úgy alkalmazásuk ez iskolai évre terjed.

Pályázati határidő a megjelenéstől számított 21 nap. Kérvények Református Lelkészi Hivatal Álmosd (Bihar megye) küldendők.

Baktalórántházai ideiglenes helyettes tanítói állásra kiírt pályázat ugyanazon szöveggel 1941 január hó 23-á lejárattal még egyszer meghirdettetik.

A **barabási** református egyház presbitériuma pályázatot hirdet a református kántortanítói állás betöltésére. Helyi javadalom: 70 értékegység, természetbeni lakás.

Kötelességei: Az iskolaszék által kijelölt osztályok vezetése, lelkész akadályoztatása esetén szószéki szolgálat, kánonikus órák végzése, belmissziói munkákban segédkezés, vasárnapi iskolai és ifjúsági munka vezetése. Egyházi énekkar szervezése és vezetése, esetleg presbitériumi jegyzői munka ellátása.

Pályázati határidő e lap megjelenésétől számított 21 nap.

Próbaéneklés, jelölés, választás egyszerre. Próbaéneklésre csak a saját költségen megjelentek közül választunk.

Pályázati kérvények törvényszerűen szerelve, választóbélyeggel ellátva: Református Lelkészi Hivatalhoz, Barabás, Bereg vm. küldendők.

Állás I. évi március 1-én elfoglalandó.

Berettyóújfalui református iskolaszék pályázatot hirdet férfitanítói állásra, 21 napi határidővel. Javadalma: törvényszerű és lakás természetben. Kellően felszerelt kérvények választóbélyeggel Iskolaszékhez küldendők. Orgonázni tudók előnyben.

Büdszentmihály református egyháza pályázatot hirdet bevonult tanítója helyettesítésére iskolai év végéig törvényes, illetményhivataltól. Határidő január hó 25. Elfoglalandó február 10. Lelkész.

Demeeser református egyházközsége ténylegesítés céljából továbbszolgáló tanítója helyettesítésére iskolai év végéig tanítót vagy tanítónőt keres. Fizetés törvényszerű. Határidő 8 nap. Állandósításra kilátás van.

Derecske református egyháznak presbitériuma pályázatot hirdet a lemondás folytán megüresedett férfitanítói állásra. Javadalom: A mindenkori kezdő tanítói fizetés 10%-a, lakás vagy törvényes lakáspénz, államszegély. A fizetést az illetményhivatal folyósítja. Kötelességek: A presbitérium által kijelölt osztály vagy osztályok tanítása, vasárnapi iskolai, ifjúsági egyesületi, általában minden missziói munkában való részvétel. Kötelessége a kántori teendők ellátása a kisderecskei istentiszteleteken. Az állás a választás után azonnal elfoglalandó. Szabályszerűen felszerelt kérvények választóbélyeggel ellátva, a pályázati hirdetés megjelenésétől számított 21 nap alatt a Református Lelképásztori Hivatalhoz küldendők.

Fülpösdaróc református egyháza a november 15. számban meghirdetett pályázatot a kántortanítói állásra megújítja. Pályázhatnak nők is. Pályázati határidő 3 hét.

A **győrteleki** református egyház pályázatot hirdet lemondás folytán megüresedett két férfitanítói állásra.

I. Kántortanítói állásra, melynek javadalma: Lakás természetben: 21 mm. búza, 19 és fél k. hold föld haszonélvezete; 3 és fél öl kemény tűzifa: stóla és államszegély. A helyi javadalom értékegysége: 50. Kötelességei: A reábízott osztályok vezetése, orgonista-kántori teendők végzése, községi gazdasági ismétlőiskola vezetése, egyházi jegyzőség ellátása, énekkar vezetése, lelkész akadályoztatása esetén a kánonikus órákon szószéki szolgálat végzése, bel-

missziói munkákban részvétel. Pályázati határidő a megjelenéstől számított 21 nap. Kántori próba saját költségén az előre jelzett időben, illetőleg a pályázat beadása után bármelyik vasárnap.

II. A 3. számú tanítói állásra, melynek javadalma: 10% egyházi, 20% községi hozzájárulás: lakbér: államszegély. Összes fizetését és a lakbért az Illetményhivatal útján havonként előre kapja. Kötelességei: A reábizott osztályok vezetése a mindennapi iskolában és a községi ismétlő iskolában; kántortanító s ennekfolytán szükség esetén lelkész helyettesítése; egyházi énekkarvezetésben segédkezés; belmissziói munkálkodás; egyházzjegyzőségben s az ezzel járó számadási és adókielvási munkákban segédkezés. Erre az állásra férfi pályázó hiányában ideiglenesen nő is megválasztatik. Pályázati határidő a megjelenéstől számított 21 nap.

Az iskola 3 tanerős. Pályázatok Iskolaszék, Győrtelek (Szatmár m.) címre küldendők.

Ibrányi református egyház tényleges katonai szolgálatra bevont *tanító helyettesítésére* 8 napi határidővel ismételt pályázatot hirdet. Pályázhatnak nőtanítók is. Szabályszerűen felszerelt kérvények válaszbélyeggel Lelkészi Hivatal, Ibrány, küldendők.

A **kemesei** református egyház pályázatot hirdet a lemondás folytán megüresedett II. számú *tanítói* állásra. Fizetés 57% helyi javadalom, kettő értékegység és természetbeni lakás, a többi államszegély. Az állás kántor helyettesítéssel jár, ezért elsősorban férfiak, de kántori oklevéllel bíró nők is pályázhatnak. Kötelessége a reábizandó egy osztály vezetése, kántori, belmissziói munkában, népművelési előadásokon segédkezés. Bemutakozás megengedve. Pályázati határidő 21 nap. Pályázati kérvények Református Lelkészi Hivatal, Kemese, küldendők.

A **kismarjai** református egyház katonai szolgálatra bevont *kántortanítója helyettesítésére*, amíg e szolgálat tart, helyettes keres. Kötelessége és fizetése (havi 107 pengő, az államszegéllyel együtt) törvényszerű. Pályázati határidő e hirdetéstől számított 21 nap. Állás azonnal elfoglalandó.

Kispalád református egyházközségének prezbitériuma pályázatot hirdet az államhoz történt kinevezés folytán megüresedett *kántortanítói* és *II. sz. tanítói* állására. —

Fizetés és kötelesség: törvényszerű. A kántorságért külön évi 160 pengő fizetés jár. A II. sz. tanítói állásra férfiak és nők is pályázhatnak. Határidő a lap megjelenésétől számított 14 nap. Az állás azonnal elfoglalandó. Pályázatok Református Lelkészi Hivatalhoz, Kispalád (Szatmár vm.) küldendők.

A **kunhegyesi** református egyház pályázatot hirdet a lemondás folytán megüresedett *önálló kántori* állására. Javadalom: 1.) 501-65 P készpénz. 2.) 12 kat. hold szántóföld, melynek adóját az egyház fizeti. 3.) 20-40 q búza, 4.) 17 q árpa, 5.) 33 q kemény tűzifa. 6.) Természetbeni szép lakás kerttel. 7.) Stóla az egyházkerületi szabályrendelet szerint.

Kötelesség: Az egyházi törvényekben és törvényes szabályrendeletekben előírt kántori teendők végzése, heti 2 énekóra, énekkar vezetése s minden belmissziói munkában segédkezés.

Megváltandó beruházás: 159-50 P.

Pályázati határidő február 8, próba február 9. Kunhegyes 1941 jan. 1. Presbitérium.

A **mezőssassi** református egyház pályázatot hirdet a lemondás folytán megüresedett IV. számú *tanítói* állására. Fizetés: 10% készpénz helyi javadalom, törvényszerű államszegély és természetbeni lakás. Kötelesség: a prezbitérium által meghatározott osztály vagy osztályok vezetése, belmissziói munkában segédkezés (nőknél leányegyesület vezetése), helyettesítések. Férfiak és nők egyaránt pályázhatnak. Személyes bemutatkozás előnyös. Pályázati határidő 21 nap. Kellően felszerelt kérvények Református Lelkészi Hivatal, Mezősas címre küldendők.

A **monostorpályi** református egyház pályázatot hirdet a III. számú *tanítói* állásra. Javadalom: Természetbeni lakás kerttel, készpénz, ebből 30% helyi hozzájárulás, 70% államszegély, de összes fizetését az Illetményhivatal útján kapja. Kötelessége: A reábizott osztály vagy osztályok tanítása, missziói munkában segédkezés, kántori teendőket is végez. Az állás azonnal elfoglalandó. Pályázati kérvények a hirdetés megjelenésétől számított 21 nap alatt Dr. Szász Imre lelképásztor-esperes, iskolaszéki elnök címére küldendők. A község Debrecenről 20 km. távolságra van vasútállomással és villanyvilágítással. Az okmányok visszaküldéséhez válaszbélyeget mellékelni kell.

A **nyírturai** református egyház a lemondás folytán meg-

üresedett *tanítónői* állásra pályázatot hirdet. Javadalom: Természetbeni lakás, 20% helyi javadalom, államszegély. Kötelessége a prezbitérium által reábizott osztályok vezetése, belmissziói munkában segédkezés, kántor helyettesítése. Határidő 21 nap. Pályázhatnak férfitanítók is. Okmányokkal szabályszerűen felszerelt kérvények Református Lelkészi Hivatal, Nyírtura címre küldendők.

Poresalmi református egyház pályázatot hirdet lemondás folytán megüresedett *organista-kántortanítói* állásra. Javadalom: 4 szobás modern lakás, villanyvilágítással, téli nyári konyhával, szükséges mellékhelyiségekkel, kert, jó gazdasági épületekkel. 20 k. hold 763 négyzetöl prima szántóföld, melynek minden adóját egyház fizeti. Készpénz Illetményhivatal útján 800 a. k. (1088 pengő). Hat ől kemény tűzifa beszállítva. Törvényes stóla. 1 k. hold 1530 négyzetöl alapítványi szántóföld, melynek adóját javadalmas fizeti. Államszegély. Értékegység 41. Kötelesség: A törvényes organista kántori teendők, reábizott osztályok vezetése (V-VI.). Belmissziói munkákban segédkezés, prezbitéri jegyzőkönyv vezetése. Énekkar vezetése kötelező. Kántorpróba pályázati határidőn belül önköltségen. Pályázati határidő 21 nap. Kérvények Református Egyház, Poresalma, küldendők.

Rápolti református egyházközség pályázatot hirdet az államhoz történt kinevezés folytán megüresedett *kántortanítói* állásra. Kötelesség: Mindennapi és továbbképző elemi népiskola összes osztályainak tanítása; énekvezérlés, egyházzjegyzői, minden irányú belmissziói tevékenység, kánonikus órákon és akadályoztatás esetén lelkész szószéki helyettesítése. Javadalom: 1. Lakás kerttel, természetben. 2. Helyi járandóság vallás- és közoktatásügyi minisztérium által 136,000—1923. számú rendelettel megállapított kezdő tanítói fizetés 40%-a az egyház pénztárából fizetve. 3. Stóla az egyházkerület által megállapítva. 4. Államszegély. Pályázati határidő 3 hét. Okmányokkal felszerelt s válaszbélyeggel ellátott kérvény a Református Lelkészi Hivatalhoz (Rápoll, u. p. Szatmárörkötő) küldendők.

Szabolcsi református egyház *kántortanítójának* katonai szolgálata idejére *helyettes* keres. Fizetés törvényes. Határidő 8 nap. Lelkészi Hivatal, Szabolcs.

Szatmáreke református egyházközség pályázatot hirdet megüresedett *helyettes nőtanítói* állásra. Helyi javadalom: Lakás és alapfizetés 10%-a, többi államszegély. Kötelessége: I-II. osztály és továbbképző vezetése, belmissziói munkában való segédkezés. Állás azonnal elfoglalandó. Pályázati határidő 21 nap. Válaszbélyeggel is felszerelt kérvények Lelkészi Hivatalhoz küldendők.

Tiszabehéd református egyháza pályázatot hirdet az államhoz történt kinevezés folytán megüresedett II. számú *férfitanítói* állásra három tanerős iskolájához. Szabolcs-megyei vasúti fővonalon, tiszai strand, középiskolákkal bíró város, 17 km. vasúton. Fizetés 10% helyi hozzájárulás, államszegély, jó lakás. Kötelessége törvényszerű, lelkész, kántor helyettesítése, belmissziói munkában részvétel. Beruházás megváltás 46P (rolló és gyümölcsfa). Szabályszerű kérvények február 8-ig Lelkészi Hivatal címére küldendők. Jelölt nincs.

Amennyiben férfi pályázó nem volna, helyettes nőtanítóval töltjük be az állást, tehát nők is pályázhatnak.

Tiszadada református egyháza 1941 augusztus harmadikáig *helyettesítésre tanítót vagy tanítónőt* keres. Pályázati határidő megjelenéstől 8 nap. Fizetés törvényszerű. Állás azonnal elfoglalandó.

Told egyházközség pályázatot hirdet I. számú *kántortanítói* állásra. Javadalom: 36 értékegység, államszegély, mellékések. Kötelesség törvény szerint. Bizottságilag megállapítandó kertvátság fizetendő. Határidő 21 nap. Pályázatok Lelkészi Hivatalnak küldendők.

A **túrkevei** református egyház a lemondás folytán megüresedett egyik *tanítónői* állásra a folyó iskolai év végéig *helyettes* keres. Javadalma a vallás- és közoktatásügyi Miniszter úrtól nyerendő államszegély. Az állás azonnal elfoglalandó. Kérvények válaszbélyeggel az Iskolaszékhez küldendők. Határidő 10 nap.

A **zsarolyáni** református egyház eltávoztától feletelezeten pályázatot hirdet *kántortanítói* állásra. Fizetés: törvényszerű. Határidő 15 nap. Posta: Nagyszekeres.

TARTALOM:

Dr. Tomay Dezső: A szatmári egyházmegye
A Kollégium támogatása
Irodalom — Különlélek — Hivatalos értesítés — Pályázatok — Hirdetések

FÖLDEK, HÁZAK, TELKEK

eladása, vétele, bérlete ügyében forduljon bizalommal

DIENES JÓZSEF

O. F. B. ingatlanforgalmi irodájához

DEBRECEN, BETHLEN-UTCA 21. SZÁM

Lelkészs urak figyelmébe!!!

RÓZSÁSSY JÓZSEF építési vállalkozó
templomépítési, tatarozási és tervezési vállalat

tájékoztató költségvetésekkel, tervekkel, szaktanácsokkal díjmentesen szolgál, helyszínre leutazik.

Kálvinista cég!

Vállalati összegének 2-5%-át a református lelkészárva javára adja. Számos elismerő és kitüntető bizonyítványok.

Tiszalök.**Postafiók 11**

Belvárosi Takarékpénztár Rt. fiókja, Debrecen

Ferenc József-út 53. Telefon: 28-40, 19-52.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával:

betétek elhelyezése kölcsönök folyósítása
értékpapírok vétele és eladása.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedés
DEBRECEN

TELEFON: 20-06 és 15-43

Alapította:
Sesztina János
1819-ben.

**IPARI-, MEZŐGAZDASÁGI-, HÁZTARTÁSI-,
GÁZOLTALMI- és LÉGVÉDELMI CIKKEK.**

Papi palástot és süveget

a közismert, közkedvelt hivatalos O. R. L. E. palástokat jutányos áron készíti

Szenási Sándor

Hódmezővásárhely, Tavasz-u. 20. sz.

JÓ MINŐSÉG! PONTOS MUNKA! KEDVEZŐ FIZETÉSI FÉLTÉTELEK!
Református iparos.

**A „TAKARÉKOSSÁG”
KERESKEDELMI RT.**

kötelékébe tartozó cégek ma is változatlan feltételek mellett s zavartalanul állanak rendelkezésére mindazon mt. vásárlóknak, kik mindenkor pontos fizetményeik igazolására érvényes vásárlási utalvánnyal rendelkeznek!

ANGSTER JÓZSEF ÉS FIA
ORGONA- ÉS HARMÓNUMGYÁR RT.
PECS, József-u. 30.

Orgonák, harmónumok javítása, átépítése, új homlokzatsípek, villamos fajtatóberendezések. — Méltányos feltételek, művészi kivitel.

MEGJELENT Fövényessy János ny. református orgonista-

tanító által írt és Dr. Hegyaljai Kiss Géza és Szigethy Ferenc ref. lelkészek által átnézett

TEMESSÜK EL A HOLTAKAT

című temetési énekek református kántortanítók, énekkarok, családok és gyülekezetek használatára szülő könyv harmadik bővített kiadása. Ennek a régen nélkülözött, hézagpótló könyvnek ára

3— PENGŐ. „MÉLIUSZ” könyvkereskedés, Debrecen.

DEÁK FERENC úriszabó, magyarruha-készítő és papiszabósága. **Hódmezővásárhely,** IV. Feleki-u. 46. szám.

Az országos hírv Szántó I.-nek 1935. óta haláláig volt palást-, tógakészítő mestere. Készítik ORLE-formába szövetselyempalástot, süveget, tógát, övet, papi mellényt. Régi felújítók. Felvidéki, erdélyi Tiszteletes Uraknak, nem ORLE-formájú palástjait mérsékelt áron átalakítom ORLE-formába. Elismerő- és ajánlólevelekkel, mintákkal szolgálók. Pontos időben, portómentesen szállítók elismert finom anyagokból és szép munkával. Református iparos.

**MAGYAR ÁLTALÁNOS
HITELBANK****DEBRECENI FIÓKJA**

Piac-utca 45-47. Telefon: 23-70., 23-71.
FOGLALKOZIK A BANKÜZLET MINDEN ÁGÁVAL

Főzéshez, fürdéshez, szobafűtéshez

a **gáz** a legjobb, legolcsóbb, legtisztább;
a **gáz** a legkényelmesebb;
a **gáz** a leggyorsabban kezelhető;
a **gáz** melege pontosan szabályozható;
a **gáz** számlaértéke egy hónappal későbbben fizetendő.

Messzemenő kedvezmények a házi gázvezetékek berendezésénél.

Fűzők, tűzhelyek, autogeyserek, fürdő- és fűtőkályhák olcsón kaphatók.

Díjtalan felvilágosítások, készülékek bemutatása, költségvetés:

BATTHYÁNY-UTCA 17. SZ.
Telefon: 28-58. sz.

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS
VILÁGÍTÁSI VÁLLALATA.

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben

Ferenc József-út 16.

Betéteket előnyösen gyümölcsöztet és azonnal kifizet. Kölcsönöket állandóan folyósít. — Mint a Futura főbizománya, foglalkozik a termény-üzlet minden ágával. TELEFONOK: Bank: 19-70. és 22-32. Terménysztyály: 28-66. szám.

REFORMÁTUS

**PAPI
PALÁST
ÉS SÜVEG**

KÉSZÍTÉSE
ELSŐRENDŰ
KIVITELBEN

**FÉNYES
ILONA**
RIMASZOMBAT

